

SZEGEDI NAPLÓ

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 14 frt — kr. | Negyedévre 3 frt 50 kr.
Félévre 7 frt — kr. | Egy hóra 1 frt 20 kr.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Iskola-utca, Pfann-féle ház, 21. sz.
Bérmentetlen levelek csak ismert kéztől fogadtatnak el.

HIRDETÉSEKET

és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít.

Méltó szerep.

Szeged, okt. 28.

Azt lehet mondani, nagyon is világos volt az a tartózkodó, homályos nyilatkozat, melyet Csáky Albin gróf tett a pénzügyi bizottságban, a vallás és közoktatásügyi tárca költségvetésének tárgyalása alkalmából. Világos dolog, hogy a miniszter maga sem tudja, miként dőlnek el a tárcájának nagy fontosságú kérdései és e szerint nem is adhat erről fölvilágosítást sem a pénzügyi bizottságban, sem másutt.

Érni kell a helyzetnek és addig nem fog színt vallani Csáky gróf, amíg elmondhatja nemcsak azt, hogy mik az ő tervei az egyházi és szabadelvűségi kérdésekben, de azt is, hogy támogatja-e ezeket a terveket a miniszterelnök, a kabinet és a korona és támogatni fogják-e a törvényhozó testületek, számításba véve természetesen a megfejtelt felsőházat is az ő tömegeesen kinevezett főrendjeivel, kiket a születésük és családi hagyományaik nem akadályoznak abban, hogy liberálisak legyenek.

Mindez kétséges még e perczen. Az is, hogy eljutnak-e a kész törvényjavaslatok a képviselőházig és nem kerülnek-e zátonyra már a minisztertanácsban, ahol hetek óta tárgyalnak fölöttük és ahol minden valószínűség szerint áthidalhatlanok az ellentétek. E tekintetben is világos volt a vallásügyi miniszter óvatos kijelentése. Mert Csáky gróf nem azt mondta, hogy a kabinetben nincsenek ellentétek, csak annyit mondott, hogy nincsenek k i e g y e n l i t h e t l e n ellentétek, vagyis hogy megmaradt még egy halavány kis reménység arra, hogy a szabadelvű kormány az egyszer igazán szabadelvűnek válik be.

Mindenesetre kétséges ez a várakozás azok után, amik a szinfalak mögött történnek. Érti és érzi azt mindenki, hogy a kormány bujósdit játszik és hogy a kihagyott ellentétek takarása annak a reményében esik, hátha mégis meggondolkoznak utolsó perczen az esztergomi aulában és a legmagasabb körökben, annak a bizonyosságában, hogy hiszen ez a kormány, vagy az utána következő kormány csak szabadelvű reformokkal élhet meg és hogy a visszamenés, a reakció megöli a legrokonszenvesebb miniszteriumot is.

Hogy a jelenlegi kormány áldozata lesz ennek a játéknak, az több mint bizonyos. Súlyos megítélés alá esik már az a büne is, hogy titkolódik és hogy e szerint kétségtelenül

alkuszik is. Ha nem alkudnék, ha nem próbálná megmenteni a saját életét, kezdettől fogva a legnagyobb nyilvánosságot kellett volna keresnie szabadelvű javaslataival és kihívnia kellett volna azt, hogy a közvélemény hatalmas és parancsolólag megnyilatkozzék azon javaslatok mellett, amelyek már is hallatlan hosszú időn keresztül odázott el a kishitű alkuvás.

Ha csakugyan megvan a kabinetben az akarat a szabadelvű alkotásokra, ha Wekerle, Csáky és Szilágyi igazán ellentétben vannak Szapáryval, aki maradi, csak hogy maradjon, mi szükség van arra, hogy még a vallásügyi költségvetés megvitatásánál is ösmeretlenek legyenek a szakminiszter czélzatai? Ezt kérdezi ma mindenki és joggal vetik föl ezt a kérdést a képviselők és az újságok, mert nem lehet odáig vinni a kollegialitást, hogy Szapáry miatt a meghatárolók színében tűnjenek föl a többi miniszterek is.

Általában érthetetlen kezd lenni, minő ereje van a kormányzatában tehetetlen Szapárynak, hogy el nem söpörte őt nyomban az a szégyenletes fölsülés, mely a Hentzi-szobor megkoszoruzásának kísérletével érte. Nyilvánvaló, hogy ezzel a szerencsétlen és tapintatlan magatartással súlyos megalázás érte a miniszterelnököt a legmagasabb körökben is, és ime, mégis azt látjuk, hogy ugyanazon Szapáry miatt a szabadelvű miniszterek jutnak ferde helyzetbe és azok közt Wekerle, akit a sikerei fölfelé és lefelé egyaránt hozzáférhetetlenné látszanak tenni.

Minden jel szerint abban van az ereje Szapárynak, hogy gyöngö, hogy alkuszik, és hogy mindenre kapható, tehát arra is, hogy elejtse az évek óta fujt szabadelvű programot. Abban van az ereje, hogy támogatják azok, akiknek tetszik az elkeresztelés, de nem tetszik a vallásegyenlőség és a polgári házasság. Abban van az ereje, hogy biznak benne Esztergomban, Rómában és ott, ahol most csodálatosképen oly hatalmas befolyásra tett szert a haragvó hierarchia.

Még nem játszotta el e szerint a hozzá méltó szerepet a miniszterelnök egészen. Még az van kiszabva rá, hogy buktassa meg a szabadelvű pártot és kormányt, melynek jelvényei nélkül régesrég a nem jól megérdemelt nyugdíjban ülne. De ha minden arra mutat is, hogy Szapáry gróf hajlandó volna végig csinálni ezt az utolsó szerepet, meg fog benne

akadni az első lépésnél, mert kabinetjének tagjai nem akarnak és nem fognak vele együtt eltemetkezni ezzel a herosztrateszi munkával és mert a szabadelvű párt sem hajlandó őt követni, mihelyt a liberális zászlót be akarja szennyezni méltatlan alkuval.

Akiknek támaszában ereje van Szapárynak, azok azt várják tőle, hogy maradjon a végsőig, de a nemzet azt várja tőle, menjen minél előbb.

Kitüntetések. Ő Felsége Sal Ferencz királyi tanácsos és Nagyvárad város polgármesterének, a közügyek terén hosszú évek során szerzett érdemei elismerésül, a harmadik osztályú vaskoronarendet; Mechner Gyula, a berégszabályozó és ármentesítő társulat volt miniszteri biztosának, e minőségben tett hasznos szolgálatai elismerésül ugyancsak a III. osztályú vaskorona-rendet adományozta.

Az új német nagykövet. A hivatalos lap mai száma a következő királyi kéziratot hozza:

Kedves Szögyény-Marich! Kinevezem önt rendkívüli és meghatalmazott nagykövetemmé Ő Felsége a német császár és Poroszország királya mellé, s egyuttal önre bízom a diplomatiái képviseletet rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri minőségben a mecklenburg-schwerini, mecklenburg-strelitzi és oldenburgi nagyhercegi udvaroknál, valamint Braunschweig uralkodó kormányzójánál.

Kelt Gödöllőn, 1892. évi október hó 24-én.

Ferencz Fózsef, s. k.

Kálmoky, s. k.

A tisztviselők utadója.

Szeged, okt. 28.

Az utadó-törvény kivételt nem tűrő módon állapította meg annak idején, hogy mindenkinek utadót kell fizetni.

Ebben a határozottságban annyira ment, hogy nemcsak minden állami adó után szabott fizetési kötelezettséget, hanem még azokat is megterhelte, akik állami adót épen nem fizetnek. Így az egyenes adófizetés alól felmentett napszámosok is kénytelenek vagy megfizetni, vagy ledolgozni azt a minimális összeget — egy forint ötven krajczárt — melyet azokra rótt a törvény, kiket tizenöt forinton aluli összegű egyenes adó terhel.

Természetesen a tisztviselőkre nézve sem tett kivételt a törvény, holott ezek az 1886-ik évi XXII. t. cikkben minden helyi érdekű köz költség fizetése alul fel volnának mentve.

A tisztviselők között az utadó fizetés egy kis felháborodást okozott, s különösen mikor az első fizetési kötelezettség beállott, elhalmozták a hatóságokat folyamodásokkal meg fölebbezésekkel, mindenki óvni akarván saját jogát.

Am a folyamodások nem használtak sokat, körülbelül azt hozták tisztába a tárgyalások csupán, hogy: a tisztviselők nem a helyi érdekű köz költségek alul vannak fölmentve, hanem csupán a köz ségi

pótadó fizetés alul; hogy ez a kedvezmény nem terjed ki másra mint tisztán arra az adóra, melyet a tisztviselők a fizetésük után kötelesek leróni és hogy az indirekt helyi közterhek, mint például a lakrészdó meg az utadó a községi pótdóval egy kalap alá nem esnek.

Annál nagyobb föltűnést kelt a Pénzügyi Közlöny mai számában egy pénzügyminiszteri rendelet, mely a kereskedelmi ügyminiszterrel egyetértőleg rendeli: hogy a legközelebbi utadókivetés idejétől kezdődőleg a törvényhatósági joggal fölruházott városokban lakó állami és városi tisztviselők utadóval többé meg nem róhatók.

Érdekes a dologban, hogy azok az állami tisztviselők, kik valamely vármegyei törvényhatóság területén lévő rendezett tanácsu városban vagy községben laknak, továbbá a vármegyék tisztviselői ebben a kedvezményben nem részesülnek a pénzügyminiszter rendelete szerint.

Hogy mi a különbség utadó szempontból az egyik helyen lakó és a másik helyen lakó tisztviselő között, azt a miniszteri rendelet, mely különben még szűk szavú, — nem mondja — ezt a megoldást a kereskedelmiügy minisztertől várható eljárási utasításból lehet majd megtudni. Azonban különféle módon vélik indokolhatónak azt a vékony árnyalatot, mely az egyenrangú tisztviselők érdekei között e tekintetben képzelihető.

A vármegyék területén fekvő városokban és községekben ugyanis a befolyó utadó megyei törvényhatósági utak jó karban tartására lesz fordítva. A városok és községek ezen bevétele olyan távol áll a községi pótdó természetétől, akárcsak az állami jövedelmek. Ellenben a törvényhatósági joggal fölruházott városok utadó jövedelme ugyszólván teljesen össze van nőve a pótdóval, mert a törvényhatósági joggal bíró város saját — és nem közös megyei érdekeltség — útjára költi e bevételt és netalán elégtelenség esetén a pótdóból is kiegészíti azt.

A törvényhatósági városokban tehát — úgy látszik — a községi pótdóval egyforma természetűnek kívánja tekinteni a pénzügyminiszteri rendelet az utadót, míg a vármegyékben nem találja megállapíthatónak az egyformaságot.

Szeged várost ez a miniszteri intézkedés annyiban érinti terhesen, hogy az utadó-jövedelem 6—7000 frttal lesz a jövőben kevesebb.

Városi közgyűlés.

(Harmadik nap.)

Szeged, okt. 28.

A városi közgyűlés harmadik napján alig jelent meg valaki. A tanács az elnöklő polgármesterrel együtt hat taggal volt képviselve s az ülés elején mindössze négy városi képviselő ült a padokon. Azután jöttek többen is, senki se szólott hozzá a tárgyhöz.

Az ülés lefolyása különben a következő volt.

Elnök: Pálfy Ferencz polgármester.

Jegyző: Dr. Tóth Pál főjegyző.

Szendrey Pál tanácsjegyző fölolvasta az 1893—94-ik évekre szerkesztett közuti költségelölírányzatot, melynek főbb számadatai a következők:

A valódi bevételek összege 71,196 frt 22 krajczár. A kölcsön vett tőkékkel s az előző évi pénztármaradvánnyal együtt 358,205 forint.

A kiadások az 1893—94. évre az ideig és mult évnek megfelelők és pedig 1893-ra 32,447 frt 17 krajczárra, 1894-re 27,860 frtra vannak előirányozva. 1893-ra pedig új

utak kiépítésére 116,865 frt, 1894-re 115,050 frt van fölveve ugyanezen czímen.

Az előadó referádája végén föl hívja a közgyűlés figyelmét a kereskedelemügyi miniszter egy legújabbban megjelent rendeletére, mely szerint a törvényhatósági joggal fölruházott városokban az állami tisztviselők az utadó alap fizetése alól föl vannak mentve. E mentesítés ki fog terjedni a közigazgatási tisztviselőkre is s e körülmény a bevétel rovatban körülbelül 7—8000 forintnyi apadást fog mutatni.

A közgyűlés minden megjegyzés nélkül elfogadja a költségelölírányzatot.

Kovács Istvánné tanítónőnek a nyugdíjbizottság előterjesztésére 700 forintnyi teljes nyugdíjat szavaz meg 40 évi fáradságos szolgálat után.

Dr. Debert János és dr. Lingsch János Árpád orvosok tudori oklevelének kihirdetése után a közgyűlés véget ért.

Az egészségügyi bizottság ülése.

Ujabb koleraesetek.

Koleragyanus megbetegülés tegnaptól kezdve hét van már megint, amelyek közül egy halállal végződött. Ez a szórványosság nem ad határozott és komoly aggodalomra eddig okot. Ha járvány volna, bizonyynal meglátszana a terjedéséről s a nagyobbfoku fellépéséről. Ez pedig eddig nem történt meg. A vidéken, a beállott őszi hideg idők miatt, már megszűnt a dolog, a szegedi munkások naponként százával jönnek haza koleraveszélyes vidékekről, anélkül, hogy megbetegülések fordulnának köztük elő. A vasutakon természetesen most is ellenőrzés alá veszik az inficiált területről érkezőket s több napig orvosi megfigyelés alatt maradnak a városban. Azonkívül nem kell feledni, hogy a megbetegülések csak koleragyanusak s a mult hetekben lefolyt járványnál elégszer tapasztalták, hogy a súlyosan koleragyanusnak, esetleg kolerásnak tartott beteg baja egyszerűen csak nagyobbfoku gyomor és bélhurut volt. A betegségek statisztikája a következő:

Dénesi János, a Bánfalváról érkezett munkás, aki tegnap reggelre a megfigyelő-kórházban meghalt.

Velcsov István, a 12 éves alsóvárosi csizmadia inas, akit a megfigyelő kórházba szállítottak, most is ott fekszik.

Dóczy János 30 éves felsővárosi munkás tegnap reggel lett beteg a sajka-utca 15. számú lakásán. A tegnapi nap folyamán Aigner dr. kerületi orvos többször meglátogatta s mivel a beteg állapota rosszabbra fordult, az este beszállította a megfigyelő-kórházba. Az állapota ott még súlyosabbra vált s Dóczyt ma délelőtt átvitték az ujszegedi járványkórházba.

Ördög Etel 6 éves leány a szüleinek a szabadkai-sugaruton levő lakásán lett rosszabbra fordult, az este beszállította a megfigyelő-kórházba szállították.

Ezenkívül a délutáni órákban három megbetegülés jelentetett be magánorvosok részéről a főorvosi hivatalhoz. Az egyik Palatinus János munkás, akinek a betegségét kolerának jelentették. A másik koleragyanus beteg egy 17 éves Nyári Erzsébet leány, akit a lakásán ápolnak. A harmadik Erdélyi Mihály 30 éves hajós, kinél dr. Aigner kerületi orvos megállapította az ázsiai kolera-t.

*

Rainer József főkapitány az új koleragyanus esetek miatt rendkívüli ülésre hívta össze a közegészségügyi bizottság tagjait. A bizottsági tagok nagy számban jöttek össze az ülésre s megbeszélést tartottak.

Elnök: Rainer József főkapitány, előadó: dr. Faragó Ödön tiszti főorvos, jegyző Gaál Endre osztályjegyző.

Dr. Faragó Ödön azt a kérdést tette föl, hogy szükségesnek tartja-e a közegés-

ségügyi bizottság azt, hogy újra fölvegye a járványbizottság nevét és jellegét, s mint ilyen folytassa tovább is a kolera elleni védekezést. A maga részéről, minthogy bár vannak is koleragyanus betegedések s a legutóbbi 48 óra alatt ezek száma 7-re emelkedett s bár egy kolerahalál is fordult már elő, nem tartja szükségesnek az új megalakulást s a járvány kimondását, minthogy ez sok anyagi kárral jár a városra és a közönségre nézve. Ha erre szükség lenne, úgy mindig elég jókor van még a járvány létezését kimondani. Addig csak annyit kér határozatképp kimondani, hogy a közegészségügyi bizottság, mint ilyen, naponként ülésezni fog ezután is.

Rainer József elnök két naponként kívánja a bizottság üléseit megtartatni, addig is azonban igéri, hogy újabb veszély esetén azonnal rendkívüli ülésre hívja össze a bizottságot. A legközelebbi ülés tehát e hó 30-án, vasárnap délután 5 órakor tartatik. Ha azonban a betegedések járványszerűségét öltenek, holnap rendkívüli ülésre hívja össze az elnök a bizottság tagjait.

Dr. Regdon Károly azon tapasztalatokból kiindulva, hogy a járvány nagy részben a folyó-vizek mentén terjed, kérde, hogy van-e valami intézkedés arra nézve, hogy a Tiszán érkező hajók megvizsgáltassanak s úgy a hajó, mint az utasok kellőleg dezinficiálva legyenek?

Rainer József főkapitány jelenti, hogy erre nézve már tett intézkedéseket s ha azok nem lettek teljes mértékben foganatosítva, az nem az ő mulasztásán mulik. Ezutánra azonban megkettőzött szigorral fog ez ügyben eljárni.

Dr. Singer Mátyás közkórházi igazgatófőorvos hozzájárul az elnöki előterjesztéshez, azonban hivatkozik a járvány-bizottság utolsó ülésén tett indítványára, melyet a következők igazolt. Most bizonyul be, hogy a járványbizottság rögtön fölszólására nem volt szükség és hogy elég lett volna a működését felfüggeszteni és megszüntetni azon intézkedéseket, melyek a forgalmat ok nélkül akadályozták.

Csonka Ferencz indítványozza azon házak nyilvántartását, amelyben koleragyanus betegedések történtek s kéri, hogy ezen házakból ne engedjék iskolába a gyermekeket.

Rainer József megnyugtató választ ad, amennyiben, hogy van-e a házban iskolai növendék, vagy nincs, az nemcsak kolera, hanem minden egyéb ragadós betegedésnél nyilvántartatik.

Az ülés ezzel véget ért.

Ujdonságok.

Szeged, okt. 28.

Tájékoztató.

Okt. 31. D. u. 6 órakor Nimrod-társulati közgyűlés.

Nov. 3. Korcsolyázó-egyleti közgyűlés.

Nov. 4. Szatymazi vadászterület bérbeadása.

Nov. 5. Csöngölei legelő bérbeadása.

— Szeged a megyei főispáni beigtatáson. Csongrád megye új főispánját, Tallián Bélát november 5-én fogják a szokásos ünnepélyességgel beigtatni. A megye törvényhatósága Szeged város közönségét is meghívta az ünnepélyes instellációra.

— A csanádi püspök ajándéka. Desseffy Sándor csanádi püspök a törökkanizsai róm. kath. templom restaurálására ezer forintot adományozott.

— A főapát és Szeged. Fehér Ipoly pannonhalmi főapát, úgy amint a bucsuzásnál mondta, nem feledkezik meg Szegedről, melyet második otthonának nevezett. Szívesen emlékezik vissza minden szegedi ember a magas méltóságra emelkedett kiváló férfiú ama szeretetteljes nyilatkozatára, hogy Szeged érdekeit mindenütt, ahol csak alkalmá lesz — elősegíteni, támogatni fogja.

Hogy a főpát úgy érez Szeged iránt, ahogy ezt mondja, abban a legujabb dolgában is megnyilvánul, hogy összes ruházati szükségleteit Szegeden rendelte meg. Fodor István szabómester volt a szegedi főgazgató szabómestere, az maradt most a főpátnak is, aki a minap közel 1000 frt áru ruhafélét rendelt szegedi szabójánál úgy a maga, mint a cselédsége számára.

— **A vízvezeték és a Maros-torok szabályozása.** A városi kis vízvezeték szivócsőve, meg a felsővárosi főgyűjtő csatorna kiömlőnyílása, a Maros-torok szabályozása következtében, kis vízállás mellett, előreláthatólag fölmondja majd a szolgálatot. Münzberger Ferencz és Bertalan Lajos műszaki tanácsosok e miatt holnap Szegeden fognak időzni, szemlét tartanak a Maros-toroknál folyó szabályozási munka fölött, hogy módot keressenek, melylyel elejét vegyék annak a valószínűleg bekövetkezendő akadálnak, mely ezt a két készüléket a használatra kis vízállás mellett alkalmatlanná tenné.

— **Bodnár Imre kir. közjegyző,** mint őszinte részvétellel halljuk, több nap óta súlyos betegen fekszik. A beteg ágyához ma Budapestről dr. Irsay egyetemi magántanárt hívta meg az aggódó család. Szeged társadalmá részvétellel tekint a beteg ágya felé és óhajtva várja a mielőbbi javulást, amire az orvosok örvendetes kilátást nyújtanak.

— **Tilos több ártézi kut.** Gerle Lajos ártézi kutat akar furatni a Kálvária-utcában lévő háza udvarán, magánhasználatra. Benyújtott kérvénye alapján ma tartották meg nála az ilyen esetekben szokásos helyszíni szemlét avégből, hogy azok, kiknek talán kifogásuk lenne az ellen, hogy Gerle kutat furat az udvarán, kellő helyen és időben nyilatkozhassanak. A helyszínen csak a város érdekében jelentkezett Magyar Endre városi mérnök, és tiltakozott az ellen, hogy magánhasználatra ártézi kutat furjanak. Azzal indokolta a tiltakozást, hogy a magánhasználatra szánt ártézi kutak megsappantának a közutak vízbőségét; másrészt pedig a kut kiömlése nagy mértékben tölti be a város csatornáit, mi által rongálja azokat és ez indokolatlan kiadásokkal terheli meg a város pénztárát. Szendrey Pál tanácsjegyző jegyzőkönyvbe foglalta a helyszínen történeteket s a jegyzőkönyvet a polgármesteri hivatalhoz beterveztette.

— **Jóváhagyott alapszabályok** A szegedi kerületi munkás betegsegélyező pénztár alapszabályait a miniszter némi jelentéktelen módosításokkal jóváhagyta.

— **Az országutak.** A város tulajdonát képező utak jó karban tartásához szükséges kavics, homok és tört kő szállítási vállalatra zárt ajánlati versenyt hirdetett a tanács. Ma járt le az ajánlatok benyújtásának határideje. Eddig csupán két lepecsételt ajánlat érkezett a polgármesteri hivatalhoz. Holnap fogják a benyújtott ajánlatokat fölbontani.

— **Jótékonyág.** Pacor Kálmáné urnő, Pacor altábornagy neje, a tanyai nyomorultak, a Budai-család fölségítéséhez 5 frt adományt járult. Az összeget a polgármesterhez küldte.

— **Helyszíni tárgyalás.** A volt osztrák-magyar államvasuti töltésnek a Bánomkert mellé eső részén Windt József ipartelepét kíván építtetni. Ez okból ma délután helyszíni tárgyalást tart az érdekeltség, melyen részt vesznek: a m. kir. államvasutak üzletvezetősége, a budapesti vasuti és hajózási felügyelőség és Szeged város építkezési bizottsága. A helyszíni tárgyalás célja, hogy az építési föltételek a közös érdekeknek megfelelőleg állapíttassanak meg.

— **Bolondok háza.** Este a vendéglő sörös asztalától egyszerre hirtelen távozásra készül az urak közül kettő.

— Hova? — kérdik a többiek.

Egyik: Pompás darabot adnak a színházban, a Bolondokháza t. mondják, hogy kitűnően lehet mulatni.

Másik: (Elkeseredetten huzza a keztyűjét). No, épen én is a bolondok házába mék.

Elmennek. Azután a másik válni készül a társtól.

Egyik: Hisz azt mondtad, megnézed a Bolondok házát.

Másik: Persze, hogy meg, de nem abba mék, hanem egy másikba.

Egyik: Hova?

Másik: Ahol a főszerepet az anyósom játssza... Haza mék pajtás.

Egyik: Jó mulatást. (Elválnak.)

— **Szegedi bűnügy vizsgálata Aradon.** Tegnap adtunk hírt arról, hogy Molnár Elemér törvényszéki vizsgálóbíró és Tyll csendőrfőhadnagy Aradon folytatják a kisteleki lóköttő banda ellen megindult bűnügyi vizsgálatot. Aradi levelezőnk értesít, hogy Molnár és Tyll tegnap Uj-Aradon és Világoson nyomoztak, hol három embert tartóztatnak le az ügyben. A három foglyot a szegedi törvényszék fogházába szállították a csendőrök. Molnár Elemér vizsgálóbíró már visszaérkezett Szegedre.

— **Kegyeletes adomány.** Özvegy Nacschitz Józsefné urnő, a nőiparegyet alelnöknője, családi gyásza alkalmából 10 frt adományt küldött Pálffy Ferencz polgármesterhez az árvaház részére.

— **Tűrendőri vizsgálat a színházban.** A szokásos havi tűrendőri vizsgálatot ma reggel tartották meg a városi színházban Koczor alkaptány, Magyar gépészmérnök, Kovács tűzoltóprancsnok a színházi gépészszel és a felügyelővel. A bizottság mindent rendben talált.

— **Tragédia mézeshetekben.** A közeli Perjámosról hozzák lapunkhoz hírt, hogy a vasut-állomáson a vonat tegnapelőtt egy szép, ifju menyecskét agyonzúzott. A szörnyű módon összetört áldozatban Nikolics Paulinát ismerték föl, aki két héttel ezelőtt ment férjhez. Ugymondják, a boldogtalan ifju asszony mézesheteiben véletlen szerencsétlenség áldozata lett. A pályatesten ácsorgott éjjeli 10 órakor s a berobogó vonat elől a sötétben nem tudott menekülni.

— **Pusztuló tanügy.** A „F. Torontál“ írja: Mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, Valkányon és Egyházaskéren oly nyomorult tanügyi állapotok léteznek, melyeket ma már törvényesen elnézni, megtűrni nem lehet, nem szabad. Nem különösen ez exponált vidéken, hol a tanügyi kérdés igazán nemzeti kérdés, mert ahol ez elhanyagolt állapotban van, ott rendszeren a magyar nemzeti ügy, az állameszme van veszélyeztetve. Valkányon rendszeren az a szerencsétlenség éri a megválasztott tanítót, hogy egy év elteltével hurczolkodnia kell a faluból. S ezen tanító-vándorlás csaknem minden évben előfordul. Vajjon miért? A mint értesülünk, két okból. Egyik a rossz fizetés, melyből tisztességes ember magát és családját el nem tarthatja. Másik pedig a tanító tervszerű bántalmazása, úgy hogy az év végére rendszeren elmarják az illetőt. Mert csakis így bélyegezhetjük azt a rosszakaratu eljárást, mit a falu „fejétől“ kezdve lefelé a tanítóval sportszerűen véghez visznek. Most is a falu tanító nélkül van, az iskolás gyermekek céltalanul csavarognak az utcákon, pedig már a tanév rég beállott az egész országban s a törvény értelmében még a legutolsó faluban is október 1-jével meg kell kezdődnie a tanításnak. Itt még a pályázat sincs kihirdetve s ime, ma holnap novemberben leszünk. Fölötte sajnálatra méltó ez állapot előttünk, annyival is inkább, mivel Valkányon közszéki iskola van, tehát oktatásügyi törvényeinknek ilyen esetekre vonatkozó rendelkezéseit sokkal könnyebben lehet foganatosítani, mint a

hitfelekezeti iskoláknál. Egyházaskérről szólva pedig mindjárt azt jegyezzük meg, hogy ott róm. kath. hitfelekezeti iskola van, mely ellen ugyan senkinek semmi kifogása sem lehet, de az ellen már igen, hogy a több mint 100 tanköteles gyermek oktatása dillettánsra van bízva, olyanra, aki nem szakférfi, hanem valami mesterember féléből fölcsapott tanító. Hát a kir. tanfelügyelő ur ugyan mit csinál Torontálmegyében?

— **A cigaretta.** Tegnap este a színház folyosóján egy vidéki fiatal ember nagy kedélyesen rágyújtott egy szivarkára és füstölt erősen. Felelősségre vonták a zenitai urat, aki ellen a kihágásért a rendőrség feljelentést tett.

— **A fekete rablók kísértene.** Azok a „fekete rablók“, akik a szegedi iparosokat is megtámadták, Sándorháza és Billéd között kísértenek újra. Most N.-Szt.-Miklósról írják, hogy hétfőn egy ottani Saier nevű szijgyártót támadtak meg Sándorháza és Billéd között, ki a lugosi vásárról volt hazatérőben. Saiert már másodizben támadták meg ugyanazon a helyen. Ugy látszik, ráférne erre a revornirozott határra egy kis statáriumféle.

— **Szerencsétlen végű tréfa.** Kovács Muccár Mihályt, mezőhegyesi méntelepi katonát csak nemrég bocsátották haza Mezőhegyesről néhány havi szabadságra. Vasárnap estefelől Botyánszky András és Kerepeczky Pál, a szomszéd tanyai birtokok fia meg látogatták Kovácsot, Kovács és Botyánszky bementek a szobába, míg Kerepeczky a ház kapuját, a konyhaajtót zárta be; ekkor Botyánszky leakasztotta a falon csüngő vadászfegyvert, felhuzta a ravaszt s „Hab' Acht“-ot vezényelt. Ép akkor lépett a szobába Kerepeczky s odakiáltott, hogy vigyázzon, mert a fegyver tölve. A lövés eldördült, Kovács pedig fájdalommal fölkiáltott. A nyulsörétes lövés őt lépésről homlokra találta. A halálra ijedt két ifju kocsira tette a sebesültet s Csabára vitte a megrémült szülőkhöz. Az orvos a fiu életbenmaradásához kevés reményt fűz. A hatóság a vizsgálatot megindította s a tettest, kit az eset szintén beteggé tett, kihallgatta.

— **Iparossegédek rajztanfolyama.** Megnyílik az idén is az iparossegédek szakrajztanfolyama. Erre vonatkozólag a következő értesítést vettük:

Az ipariskolai bizottság az iparossegédek szakrajztanfolyamát a f. 1892—93-iki tanévben is létesíteni határozván, fölhivatnak a Szegeden tartózkodó iparossegédek, hogy saját jól fölfogott érdekében a tanfolyamra minél számosabban jelentkezzenek.

Fölvétetnek a fa-, fém- és ércz-, festő- és agyagiparban működő iparossegédek. Az agyagiparos segédek részére külön mintázó gyakorlatok is tartatnak.

Jelentkezhetni nov. 1-én (kedden) d. e. 9—12 óráig; nov. 2-án (szerdán) esti 7—9 óráig és nov. 6-án (vasárnap) d. e. 9—12 óráig Füleki József vezető tanárnál (polgári fiúiskolai rajzterem.)

A tanórák vasárnap d. e. 8—12-ig és d. u. 2—4-ig, valamint szerdán esti 7—9 óráig tartatnak. Tandij nem fiztetetik. A tanfolyam nov. 6-án nyílik meg s tart bezárólag apr. végéig. A jelentkezők ezen idő alatt a tanfolyamot látogatni kötelesek. Szeged, 1892. október hó 27-én, Szmollény Nándor, a tanfolyam felügyelője.

— **Kereskedők figyelmébe.** Egy helybeli kisasszony, aki általános kitűnő eredményel végezte a női kereskedelmi tanfolyamot, megfelelő alkalmazást keres valamely szegedi üzletben, vagy üzleti irodában. Közlebbi fölvilágosítást szíveségből lapunk szerkesztője ad.

— **Megsült gyermek.** Apáti aradmegyei községben rettenetes halállal mult ki Bottás Péter két éves Tógyer fia. Az almáriumról

beleesett a forróvízzel telt üstbe. Midőn az anyja észrevette a szerencsétlenséget, a fu már össze volt sülvé-főve.

Az új „Budapesti Közlöny“.

— Ahogy Vadnai Károly fogja szerkeszteni. —

A magyar „stilus curialis“ minden őszinte ellenségének méltán dobbant meg örömtől a szive — a hirre, hogy novella-irodalmunk egyik jeles atyamesterét: a jó Vadnai Károlyt beültetik a hivatalos lap szerkesztői székébe.

A „tatik-tetik“ irodalomra ezzel rámer-ték a halálos csapást. Mert képzelni sem lehet, hogy egy novellában dolgozó s hozzá olyan kényes, választékos szellem, amilyen Vadnai, megtúrja maga körül a „tatik-tetik“ stil kóczos szülőtteit.

Vadnai Károly azonban nemcsak a for-mai szépség szabályainak keféjével, szappan-jával, fésűjével veszi munkába az elhanyagolt hivatalos írást, hanem, hiven a „Fővá-rosi Lapok“ tradícióihoz, arra is törekszik, hogy a „Budapesti Közlöny“-ben olyan lapot nyújtson, mely a művelt honleányok asztalára is való.

Vadnai, ha akarná, akkor sem tudna úgy szerkeszteni lapot, hogy e közben foly-tonos tekintettel ne legyen — a női olvasókra. Az öreg salon-novellista úgy meg-szokta már, hogy a nőknek, a nőkért, a női izlés szerint dolgozzon, hogy másféle stilus, mint skatulyából kiszedett, illedelmes, kez-tyűs és mindenkép comme il faut irány — nem is létezhet már reá nézve.

Ennek az lesz a következménye, hogy a „Budapesti Közlöny“ le fogja vetkezni eddigi rideg, hivatalos merevségét és salonias, érdekes, mondhatni: novellai alakba öltözik.

Eddig csak hivatalosok, ordóvadászok, árverési hiénák feküdtek neki ennek a szá-raz ujságsivatagnak, más olvasók messze elkerülték. Vadnai ékes stil-óázisokkal fogja beültetni a nagy hasáb-pusztákat s belecsá-bitja az olvasókat.

Derék veterán-novellistánk színesen fogó, szellemes jolla alól nem olyan hideg szük-szavusággal fognak kikerülni a kitüntetések, kinevezések, mint eddig. Egy-egy kis ötletes, pompás jellemrajzocska lesz mindenik.

Magasgalléri Aszfalthjáró Arthur miniszteri segédfogalmazó — valóságos fogal-mazóvá léptettetvén elő, a kinevezést a Vadnai szerkesztette hivatalos lap így fogja hozni:

Kinevezés:

Belügyminiszterem előterjesztésére magas-galléri Aszfalthjáró Arthur miniszteri segéd-fogalmazót fogalmazóvá nevezem ki.

Szapáry Gyula s. k. Ferencz József s. k.

(Midőn e kinevezést a „Budapesti Köz-löny“ nő olvasóinak is tudomására hozzuk, egyben azt is megsugjuk, hogy az ő felsége által előléptetett magasgalléri A. A. a buda-pesti társaság előkelő alakja, ismert athleta s a vigadó-bálok rendes előtánczósa: nőtlen és új állásában — kitűnő partie. — Sok ilyen kinevezést a leányos mamáknak! — V. A.)

Vagy:

Kerekegyházi Puczor Gáspár, a ke-rekegyházi bank direktora, a pénzügyek terén szerzett érdemeiért a koronás ezüst érdemkeresztet kapja. A „B. K.“ hozván a kitüntetést, zárjelben utána teszi:

(Kerekegyházi Puczor Gáspár ur kitün-téséhez őszintén gratulálunk s mint ritka s pikáns esetet említjük föl, hogy ugyanakkor, mikor ő felsége érdemkeresztet tűz Kerek-egyház ünnepelt, ifju polgára mellére: ugyan-

akkor a kerekegyházi bájós női koszoru egyik legszebb virága: homokkerti Izsáki Adél kis-asszony a szerelem szimbolumát, arany karika gyűrűt huzott a kétszeresen boldog kitüntetett férfin ujjára. — Szerk.)

Magától értetődik, hogy az árverési hir-detmények sem fognak ezentul, mint eddig, riasztóan, fagyos, mondhatni: szivtelen for-májukban jelenni meg.

Csupatrikó Betty, orfeumi éneklő aranylégy gyémántjaira hirdetnek árverést. A jó erkölcsöknek halálig hü öre, a derék Vadnai, üdvöstanuságosan igyen írja meg a hirdetést a „Budapesti Közlöny“ ben.

Hirdetmény.

A budapesti III. ker. járásbiróság 1892. évi 11,511. számú végzésével Hay Bernát föl-peres részére Csupatrikó Betty kisasszony al-peres ellen 100 frt s jár. erejéig elrendelt ki-elégítési végrehajtás folytán az alperesnek le-foglalt és 300 frtra becsült gyémántjaira az árverést a nevezett járásbiróság 17,504—92. sz. végzésével elrendelte: az árverés idejéül 1892. évi november 12-ét tűzték ki, amikor a gyémántokat a legtöbbet ígérő kapja meg. — Midőn e tényt regisztráljuk, nem mulaszt-hatjuk el rámutatni a nagyvárosi élet árnyol-dalaira. Csupatrikó Betty kisasszony, mielőtt az Orfeumban énekelt volna, Fejér Mariska volt és varrással, becsülettel kereste a kenye-rét. A nagyvilág csábja elszédítette s az egy-szerű, szende lányka nemsokára gyémántokat viselt s festett arczczal énekelt a tribünön. De a rózsá, melyet darazsak látogatnak, ha-mar hervad, Betty elhervadt s most gyémánt-jait árverezik. Szűzek, leányok! Hunyjátok be szeméiteket a nagyvilág csábjai előtt.

Ilyen, novellisztikus, szívhez szóló stil-ban lesz írva jövőre a „Budapesti Közlöny“ s nem adunk neki két évet, Vadnai hiva-stalos lapja legelterjedtebb lap lesz a női körökben.

Színház.

Frou-Frou.

Sem terünk, sem időnk nincs ahoz, hogy annyi oldalról — előnyeiről és hát-rányairól — megvilágítsuk a mai előadást, a mennyire szeretnők. Tanulmányt lehetne írni róla, olyan sokféle volt alatta a benyo-más és hatás. Néha csaknem teljes, máskor visszatetsző.

Horváth Paula gyöngé még ehez a szerephez. Frou-Frou próbára tesz tehet-séges és gyakorlott színésznőt is, az pedig, aki még a külsőségekkel küzködik s nem egészen otthonos a színpadon, csak kísér-letként veheti elő ezt a szerepet. Alakítása csak gyöngé volt és nem rossz. Hi-báit a színpadon való járatlanságának, eré-nyeit kiváló és izmos tehetségének és nagy szorgalmának tudjuk be. Hisszük, hogy nem is sokára a maga teljességében állítja elénk Frou-Frou-t s más olyan nagy szere-pek, melyekre most még erőtlennek lát-szik. Egyes jelenései ma is szépen sikerültek, de a teljes alak halvány volt. Sokat számítunk a kisasszony haladásában a rendezésre, mely már ma is kiséghette volna néhány jó tanácssal.

Luizát Holéczy Ilona játszta kissé mereven és modorosán, de tagadhatatlan az, hogy már első föllépte óta is sokat leszo-kott azon tulajdonságaiból, melyek csak hátrányára vannak s előtérbe lépett játéka-ban az őszinteség. Nagy szorgalommal bi-zonyára neki is lesznek sikerei a színpadon. Körülbelül ezt mondhatjuk Szolinszky Olimpiáról is, akinek társnői fölött az az előnye is megvan, — hogy tudunkkal — nem a színésziskolából került ki.

Jó volt Molnár (Sartorys), Dezséri (Brigard) és Balla (Valreas gróf). Pá-ke y Margitnak kis szerep jutott.

Még játszott egy színésznő, a kis De-zséri Emma, ki megtagadva önmagát, ma kivételesen fúszerepet vállalt magára. Ked-ves kis apróság volt s tekintve, hogy mind-össze nincs több 3—4 évesnél, derekasan is játszott. Nagyon nőjön.

Szép Darinka vasárnapi premijerje iránt élénk érdeklődés mutatkozik. A darab rendkívül nagy személyzetet foglalkoztat s különösen érdekesek az előforduló eredeti szerb dalok és tánczok. A szerb szöveg betanulása nem kis gondot ad a színé-szeknek.

A vadorzók, Wittmann és Herzl ügyes vigjátéka, hétfőn kerül előadásra. A czimszerepeket Somogyi, Poigár és Péchy játsszák. Kitűnő szerepe van a da-rabban Kalmár Piroskának. A többi sze-repek Horváth Paula, Daróczky Ilka, Balla, Csiky és Dezséri kezeiben lesznek.

Kenedics Kálmán, a szegedi közönség előtt jól ismert tenorista, ki jelenleg szintén Somogyi társulatának tagja, a jövő héten „Pepita“ operette Fredro kapitány szerepé-ben lép föl először, majdnem három évi pi-henés után.

Somogyi igazgató ma átrándult Szabad-kára, hogy ifj. Bokor József jónévű kar-nagy és zeneszerző új operettjének pre-mijérjén jelen legyen. Vele utazott Zno-jemsky, a színház karnagya is.

Kezdeté hét órakor. A közönség pa-naszkodik a közönségre. A közönségnek egy része ugyanis még nem tudja, hogy az előadások hét órakor kezdődnek, a má-sik rész meg tudja. A később jövők zavar-ják a maguk s a már megjelentek élvezetét. Ez okból figyelmezteti a közönség egyik része a másik részt arra, hogy: kezdeté hét órakor.

Irodalom.

Orvosi zsebnaptár az 1893-ik évre. Szerkeszti dr. Faragó Gyula. Huszon-hetedik évfolyam. Légrádi testvérek kiadása. A Légrádi-féle országzserte ismert és ked-velt zsebnaptárak közül már kaphatók az első, azok közt az orvosi, mely gazdag tartalommal jelent meg. Valóságos orvosi kis lexikon ez a zsebnaptár és a mellett egy-egy fél oldal jegyzetre való rovat áll benne rendelkezésre az év minden napjára. A diszes, aranyozott kötésű zsebnaptár ára 1 frt 40 kr.

Kertészeti zsebnaptár. Ugyanott, Lé-grády testvérek kiadásában jelent meg ez a másik szaknaptár, megfelelően gazdag tartalommal és diszesen kiállítva, kötvé. Ára 1 frt 40 kr.

Törvénykezés.

A szabadkai gazdasági tanácsnok pöre.

Ismertettük azt a sajtópört, amelyet a kir. főügyészség indított Szigethy József szabadkai városi tanácsnok érdekében Né-meth Mátyás ellen. A tegnapi sajtóügyi tárgyalásról még a következő részleteket közölhetjük:

A budapesti tárgyaláson Zsitvay Leó elnökölt; szavazók: Baumgarten és Drill. A panaszos és vádlott személye-sen jelentek meg; a vádhatóságot Soós Kál-mán kir. alügyész, a védelmet Györffy Gyula dr. képviselte.

Az esküdtszék a következőkép alakult meg: Bálint Sándor, Luczenbacher Béla dr., Laschnek Rezső, Mátyus Arisztid, Bodó Gusztáv, Sánta Lajos, ifj. Karikás Mihály, Lafrankó István, Feld Zsigmond színgiz-gató, Moravetz József, Paksy Béla, Eisele

Józsóf rendes- és Biró Kálmán dr., Filó János póttagok.

Németh Mátyás vádlott, 47 éves, szabadkai ügyvéd az inkriminált cikkért a felelősséget elvállalja, bár kijelenti, hogy ma, midőn lelki állapota más, már nem írta hasonlóan.

Soós alügyész: Kapott ön a cikkért honoráriumot?

Elnök: E kérdésre nem kell felelnie!

Vádlott: Nincs okom rá. Irni csak a közügy érdekében szoktam, sohasem reflexálva díjazásra.

Soós dr.: Kinyomatta ön azóta is egyszer ez inkriminált cikket?

Elnök: E kérdést sem engedem meg. — Állott már a vádlott ur máskor sajtóügyi vizsgálat alatt?

Elnök: E kérdés sem tartozik ide. — Ha nagyságod azt hiszi, el kell állanom.

A bizonyítás kérdésében elnök nyilatkozásra szólítván föl Györffy védőt, amidőn a védő előbb tett előterjesztésére visszatér, az elnök többször egymásután megszakítja.

Györffy védő: Ha az elnök ur minduntalan korlátoz védői tisztében, itt kell hagynom a helyet.

Zsitvay: Én elnöki jogommal élek.

Védő: Ha ez így tart folyton, nem teljesíthetem kötelességemet úgy, amint azt legjobb meggyőződésem szerint helyesnek tartom. Kérek határozatot, hogy folytathatom-e? Ha nem, (erős elhatározással) tüstént lemondok a védői tisztről!

Elnök: Méltóztassék folytatni!

A védő ezután a vádbeli állítások valóságának igazolására 25 tanu kihallgatását kérte, mit a sajtóbíróság el is rendelt.

Több tanu azt vallja, hogy az utóbbi időben Szabadkán minden városi munkára Nagy Mihály vállalkozó kapott megbízást, anélkül, hogy az árlejtések idejét szabályszerűen közzétették volna.

Nagy Mihály szabadkai asztalost és vállalkozót hallgatják most meg, aki vallo-mása szerint évek óta dolgozik a városnak, de soha ajándékot nem adott Szigethynek. Az inkriminált közleményben megszólít árlejtés alkalmával, melyet a városház ablakaira nézve tartottak, ő vállalta magára a munkát.

Soós ügyész: Mennyi árengedést ajánlott ön?

— Két százalékot.
— És hogyan kapta meg a vállalatot?
— A tanács 20 százalék engedményt követelt.

Györffy dr.: Egy más iparos mindjárt az árlejtéskor tett ily ajánlatot, hogyan kapta mégis ön a vállalatot?

— A tanács annak adja, akinek akarja, nem az olcsóbb vállalkozónak.

— Igen, ha ki van kötve a hirdet-ményben, de ez esetben nem volt.

— Azt nem tudom.

— Hirdették-e szabályszerűen ezt az árlejtést?

— Ugy gondolom, igen.

A vádlott: Tanu ur csinált Szigethynek egy kátyázó asztalt; megkapta ennek árát?

— Igen, a nejtől, aki a háza építéskor teljesített munkáimért is fizetett.

Székelly Simon könyvkereskedő, akit különben Szigethy tanácsnok halálos ellenségének mond, azt vallja, hogy tudomása szerint a könyvkötő-munkák kiadása sem volt korrekt. Arról is tud, hogy Szigethy tanácsnok a város fuvarosaival homokot hordat magának.

Vojnits Pál fuvaros ez utóbbi állítást megerősíti.

Varga Károly ügyvéd, aki Szabadka város törvényhatósági bizottsági tagja, a mellett tanuskodik, hogy a közgyűlés gyakran kénytelen foglalkozni a gazdasági tanácsnok ellen érkezett panaszokkal.

Elnök: A közgyűlés többségéhez tartozik ön?

— Nem, a kisebbséghez.

— Van önöknek kifogásuk a gazdasági tanácsnok ellen?

— Sok. Elmondhatok egyes eseteket.

— Hát tessék kiadni a mér-gét!

A tanu ezután el is mondott néhány esetet, amelyekben Szigethy tanácsnok javaslatait leszavazták.

*

Soós Kálmán kir. alügyész vád- és Györffy Gyula védbeszéde után az esküdtek 8 szóval 4 ellenében Németh Mátyást „nem vétkes“-nek nyilvánították úgy a rá-galmazás, mint a becsületsértés vádját illetőleg. A sajtóbíróság erre fölmentő ítéletet hozott és a kincstárt 846 frt 80 kr eljárási költség, valamint a védő költségeinek megfizetésére kötelezte.

Az ítéletet az elnök reggeli 1/7 óra-kor hirdette ki.

Rendőr és dohánycsempészek. Szentesi história ez, hogy mint verte le a két László-testvér Zagyai rendőrt. László András dohánnyt csempészett a testvérével, László Lászlóval együtt. Zagyai elfogta őket.

— Befelé a városházára!

Mentek egy darabig. Amint aztán olyan helyre értek, ahol senki sem volt, se látó, se halló, a Lászlók nekimentek a rend s a trafik őrének s rettenetesen elverték. A törvényszék hatóság elleni erőszak és súlyos testi sértésért egy-egy évi börtönre ítélte el a Lászlókat.

Általam személyesen ismert. Bonyolódott házvételi, házaladási dorosmai pört tárgyalt ma a fenyítő törvényszék, amelyben egy egész csomó ember szerepel vádlottként. A vád okmányhamisítás, csalás és bűnrészes-ség. Aprólékos falusi hamisságok halmazata az egész ügy, amelyben egy tanu meg nem jelenése miatt a végtárgyalást elhalasztot-ták. A tagadások és kertőlések egész sorozata. A vádlottak mindenfélét tagadnak, verik a mellüket, hivatkoznak „egy istenre, egy lélőkre, mög arra, akiben üdvözülni akarnak“. A dologban az az érdekes, hogy Rácz Ferencz vádlott egy házaladási ügyben egyik közjegyzősnél megjelenván, kiadta magát Látó Albertnek s ennek a nevében szerződést kötött a közjegyzőnél. A közjegyző megkötötte az ismeretlen emberekkel a szerződést s belevette a közjegyzői okiratba azt a passzust: „Az általam személyesen ismert Rácz Fábián és Látó Albert megjelenván . . .“ A közjegyző ellen emiatt majdnem fegyelmi vizsgálat indult, amit csak az által került el, hogy a tett az 1874. évi XXXI. t. cz. 184. §-a értelmében elévült.

Legujabb.

A pénzügyi bizottságból.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.“ er. t.) A pénzügyi bizottság ma délelőtt tartott ülésén a földmívelési tárcza költségvetését tárgyalta.

Horánszky az állami erdőkre vonatkozó indokolást ki nem elégítőnek tartja, okát kérdi a csekély jövedelmezőségnek. Gyurkovits a pletviczai tavak környéke érdekében szólal föl. Hegedüs feltűnőnek tartja, hogy a műfa- és fagyártmányok előállításának csökkenése mellett a tüzfát szaporítják. Helfy javasolja, hogy a nagyobb állami üzemek kezelésének beható megvizsgálására bizottság küldessék ki. Pulszky panaszolja,

hogy némely kincstári erdőüzemekben drágán lehet fát kapni.

Széll Kálmán nem pártolja a bizottság kiküldését, Horánszky ragaszkodik ahhoz. Bethlen miniszter sajnálja, hogy jelentése későn adható ki, mert az megszüntetné a panaszokat.

Áttérvén a fölvetett egyes kérdésekre, Gyurkovics fölszólalását méltányosnak tartja szóló s a mennyiben az erdőüzem érdekeibe nem ütközik, készséggel hajlandó annak eleget tenni. A villatelepek létesítésének terén aránylag kielégítő sikerre utalhat szóló, főlemlítvén például, hogy a diósgyőri völgyben az összes e célra szánt telkek eladat-tak s azok nagy része már be is van építve. A tölgyfánál indokolt lévén a takarékosabb kihasználás, ez oka a műfánál levő némi csökkenésnek. Pulszky kérdésére válaszolja, hogy Krassóban a fa drágaságának oka egy régibb szerződés, s hogy szóló rajta lesz az ottani viszonyok szanalásán. Ami egyes erdőfelügyelőségnek működésére nézve fölhozott, azt beható figyelem tárgyává teendő szóló, általánoságban konstatálván, hogy az erdőtervény lassankint megtermi üdvös gyümölcsét.

Helfy s Horánszky némely kérdései után Bethlen miniszter ad felvilágosításokat, mire a bizottság megszavazza az előirányza-tot, kimondván jelentésében, hogy a miniszterek kötelesek jelentéseiket oly időben elő-terjesztetni, hogy azok a költségvetésnél föl-használhatók legyenek.

A részletes tárgyalás során Horánszky nem helyeselheti, ha egyik esztendőről a másikra ideiglenes alkalmazottak rendszere-sítettnek. Hegedüs méltányolja ezt, de megjegyzi, hogy csakis rendszeres alkalmazás kilátásba helyezésével kaphat a miniszter alkalmas erőket. Gaál Jenő gazdaságok szesz-gyári működése és a mezőhegyesi öntözések kiterjesztése iránt intéz kérdést.

Bethlen miniszter Gaál kérdésére válaszolja, hogy a szeszgyáraknál szinte az év kedvező volt, a mezőhegyesi öntöző csatorna pedig csak az ottani uradalom egyes részét tette haszonnal öntözhetővé, de meg-mutatta a módot, hogy a Maros vizét miként lehet értékesíteni. Az ottani birtokosság egy nagy ilyen vállalat létesítésén fáradozik, s azt lehetőleg a miniszter támogatni fogja. Kijelenti továbbá, hogy a tisztviselők kö-reben alakítandó fogyasztási szövetkezetet szintén támogatni fogja.

Hentzi a miniszteriumban.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.“ er. t.)

Ma délután minisztertanács volt. A kormányhoz közel álló körök azt állítják, hogy csak folyó ügyek kerültek szőnyegre, de ez nem igaz, mert biztos értesülés szerint Szapáry a parlamenti munkarend kérdésénél szóba hozta a Hentzi-ügyet.

Öszinte hang Németországból.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.“ er. t.)

A Frankfurter Zeitung feltűnést keltő cikket ír a Hentzi kérdésről s ezzel kapcsolatban a kormány helyzetéről. A német lap becstületes őszinteséggel megmeri mondani, hogy ki volt Hentzi, a szobornak mily jelentősége van s rámutat Szapáry gyenge ítéletére, midőn a kérdést újra a magyar közvéle-mény és parlament elé dobtá. Végül szól a királyról és az udvarról, megmondván, hogy méltatlan játékot üznek a magyarokkal.

Zsilinszky bevonulása.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.“ er. t.)

Zólyomból tisztviselői körökből jelentik, hogy Zsilinszkyt lelkesen fogadták. A főispán nagyon meg volt hatva. Az előzmények után kétszeresen nagy volt öröme, hogy a bizal-mat előlegezik.

A hercegprimás diszpolgársága.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.“ er. t.) Esztergomból sürgönyzik: Vaszary Kolos hercegprimást a város képviselő testülete diszpolgárrá választotta.

Ujabb kormányválság Párisban.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.“ er. t.) Párisból sürgönyzik, hogy a kamara folyosóin elterjedt az a hír, hogy a kormány fölveti a bizalmi kérdést az esetben, ha — amint valószínű, — a vámbizottság elveti az en bloc Schwájcczal kötött kereskedelmi egyezséget. A kormány nézete az, hogy politikai súlyos következményekkel jár a Schwájcczal való szakítás.

A kolera Budapesten.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.“ er. t.) Éjfél óta esti 6 óráig 16 kolerabetegedés, 4 haláleset, nyolcz gyógyulás.

Közgazdasági táviratok.**Budapesti gabonatözsde.**

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.“ e. t.) Buzában ma a kínálat mérsékelte, a vételkedv korlátolt volt és lanyha irányzat mellett 12,000 métermázsa kelt el 5—10 krral alacsonyabb áron.

A határidő-üzletben a déli tőzsde záratai a következők:

Buza 1892. szeptember—októberre 7.40 pénz, 7.41 áru; márcz.—ápr. 7.72 pénz, 7.73 áru; tengeri szept.—okt.-re — pénz, — áru; szept.—októberre — pénz, — áru; május—júniusra 5.02 pénz, 5.03 áru; zab őszre 5.45 pénz, 5.47 áru; tavaszra 1893.) 5.67 pénz, 5.68 áru; káposzta-repcze (1893. aug.—szeptemberre 12.—péNZ.—áRU.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.“ er. t.) (Délután öt órakor záródna k.)
Buza őszre 7.39—7.41
Buza tav. 7.72—7.74
Zab tavaszra 7.76—7.78
Zab őszre 5.03—5.07
Tengeri szep —okt. 5.44—5.46
Káposzta-repcze 5.66—5.65
Uj káp.-repcze 1893. aug.—szept. 12.—12.05

Budapesti terménytözsderől.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.“ er. t.) Disznózsír lanyha. Effektiv boszniai 85 darabos szilva 24.32 forinton, októberre 24.10, 24.32 forinton, novemberre 100 darabos 22.44 forinton, szerb szokványáru 19.64 frttal kelt. Szivaiz ületetlen. — Szesz: csendes. Szesz nyers osztalékolt 14.75—15.—forinton, élesztőszesz osztalékolt 17.75—18.25 frton, szesz finomított 51.50—52.—forinton 100 li-ter százalékonként.

A budapesti értéktözsderől.

Budapest, okt. 28. (A „Sz. N.“ e. t.) A mai berlini kamatlábemelés a tőzsdére nem volt hatással. A nemzetközi értékek fenntartották áraikat. Az irányzat szilárd maradt. A helyi értékek közül a salgótarjáni köszénbánya részvényekben volt magasabb áruk mellett élénk üzlet. A többi papir változatlan. A valuták változatlanok. Az összforgalom nagyon gyöngye.

Utó tőzsde: Osztr. hitelr. 310.70—310.80, 4%-os magyar aranyjár. 112.00—112.02¹/₂

Budapesti sertésvásár.

Budapest, okt. 28. (A „Szeg. N.“ er. t.) (A budapest—kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.) Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli sulyban) —.41—42 kr. 2. Öreg közép (pknt 300—400 klgr.) —. —. krig. 3. Fialat nehéz (pknt 320 klgron felüli sulyban. 44.50—45. krig. Fialat közép (páronként 251—320 klgr. sulyban. 44.50—45. krig) Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 45.50—46.50 krig. — II. Ma-

gyar szedett: Nehéz páronként 280 klgron felüli sulyban) 41.—42. krig. Közép (páronként 220—280 klgr. sulyban 43.—43.50 krig. Könnyű (pknt 220 krig terjedő sulyban) 45.—46.— kr. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban — kr. Közép (páronként 250—320 klgron felüli sulyban) — kr. Könnyű (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) — kr. IV. Romániai eredeti (Stachl): Nehéz (pknt 240 klgron felüli sulyban) — kr. Könnyű (páronként 240 krig terjedő sulyban) — kr. — V. Szerbiai: Nehéz (pknt 260 klgron felüli sulyban) 42.50—44.— krig. Közép (páronként 220—260 klgr. sulyban) 42.50—44.— krig. Könnyű (pknt 220 klgrig terjedő sulyban, 42.—43.— krig. — Sertéslétszám. 1892. okt. 26-án volt készlet 122,003 drb, 1892. okt. hó 27-én főlhajtattott 2289 drb, 1892. okt. hó 27-én elszállított 3596 drb, 1892. okt. hó 28-án maradt készletben 120,669 drb. A hizott sertés üzletirányzata: Változatlan.

Vasuti hírek.

Hirdetmény. Magy. kir. kereskedelemügyi miniszter ur ö Nagyméltósága f. évi szept. hó 29-én 61,427/IV. szám alatt kelt engedélye alapján a budapest-jobbparti körvasut Ó-Buda-filatori-gát állomásán fel. és leadásra kerülő teherárak után 24 órai szállítási póthatáridő lép életbe.

REGÉNYCSARNOK.**A szenteskedő.**

20

Írta:

Graviere Karolina.

Midőn Izabella megszűnt énekelni s egy ideig némán haladtak egymás mellett, elkezdtek csevegni a szülő haza nyelvén, mint ahogy szokták ezt az idegen földre jutott s egymással találkozó földiek. Ebből azután rendszerint kölcsönös bizalom és közleledés szokott származni s bizonyos fokig testvéreknek tartják egymást az illetők. A leány Lieven atyus szívét rövid órák alatt rohammal vette be. Ez talán irányzat nélkül és öntudatlanul történt, mert nagyon gyakran megesik, hogy a czéltalan hizelgés is bizonyos célhoz vezet az illetőket.

— Hogy van az, — szolt Sebestyén atyja, ki Izabella varázsa alatt állott, hogy van az, hogy én kegyedet előbb nem vettem észre? Egy antwerpeni nő olyan a welsek között, mint a fehér toll a fekete hollón.

— Nem szeretek táncolni. Inkább csevegtem a lányokkal, kiket a zárdából ismerlek. Nekem legjobban esik, ha csendesen és visszavonultan élhetek.

— Igen, igen, a mi hazánkból való lányok háziasak és szerények; lesütik szemeket, elpirulnak, haragszanak, ha valaki toladodik hozzájuk, míg ellenben az idevaló leányok már szemekkel felelnek, mielőtt kérdezte volna őket az ember.

— Én nem tudok hozzátörödni a lütichi lányok szabad viseletéhez. Gyakran félek társaságukban.

— Hogy van az, — kérdé az öreg halk hangon, jóllehet flamandul beszélt, — hogy kegyed ezzel a wallon leánynyal barátságban van?

— Több évig voltam vele a zárdában és most nagybátyjánál lakom.

— Sokáig marad még e vidéken?

— Fájdalom, nem. Minden nap várom a levelet, mely visszaparancsol Antwerpenbe.

— Nagyon szeretném, ha még találkozhatnám önnel.

— Én is. Oh még sok szép dal van a fejemben és csinosak, különösen egy, mely ugyancsak előveszi a wallonokat.

— Azt meg kell hallanom. Azonfelül még több megbízásom lenne kegyedhez Lokerenbe. De hát hol találkozhatunk?

— Ennél nincsen egyszerűbb . . . Kegyed tudja, hogy hol lakom?

— Azt nem tehetem . . . nagyon bajos lenne e házba menni . . . Tudok én ennél jobb módot: tegyen egy sétát a La Mercy majorba, ott a falu szélén. A gyalogösvény nagyon kényelmes így őszkor.

— Oh, szívesen megtenném. Oly kellemes beszélni anyanyelvünkön, midőn az ember csupa idegenek között van, de egyedül nem mehetek. Ha sétálni megyek, bárátnóm mindig velem van.

— No hát menjenek mind a ketten sétálni arra, ugy véletlenül. Lépjének be a kertbe s majd meglátom kegyeteket . . . Mi az ördögért fél az a kis boszorkány tőlem, valahányszor találkozom vele, hisz nem falom föl, bőre nagyon fekete.

— Aki önt ismeri, nem félhet öntől, hisz ön jó, mint a falat kenyér.

— Mint a kalács, — szolt mosolyogva az öreg, — melylyel megkínálom kegyedet, ha az én udvaromban flamandul beszél velem.

— De ismételtlen megjegyzem, hogy egyedül nem mehetek.

— Nem bánom én, ha az ördög maga vagy annak a nagyanyja kíséri is. Házam nyitva áll kegyed előtt, csak jöjjön. E szavaknál elérkeztek Poncet bácsi házához. Irén az egész idő alatt hallgatott s mitsem értett a társalgásból. A közleledés azonban, melyet a véletlen Izabella közvetítése által közötté és Lievin atyus között eszközölt, élénk izgatottságba hozta. Remegett kísézője karján s attól félt, hogy Sebestyén atyja őt is megszólítja.

Poncet bácsi egy negyedóra óta várta a ház ajtajánál az éjjeli barangolókat. Nem kevésbé volt meglepetve, midőn Lievin atyus társaságában érkeztek haza, de miután a kíváncsiság csak akkor győtri, ha hasznot húzhat abból, és erre most kilátás nem volt, megelégedett azzal, hogy udvariasan megemelte kalapját és házába lépett.

VI.

Irén elmenjen Lievin atyushoz!? Lehetéges-e? Nem lehet-e ez veszélyes is? Igaz, hogy egy szerencsés szeszély folytán jött létre e terv s Izabella fogja oda vezetni, hogy mint kíséző néma szerepeljen, mert az antwerpeni egyedül nem mehetett. És hátha az a bizonyos gyűlölség nem is volt oly erős, mint hitték?

És végre is, ha jól vesszük, Irén csinált fenevadat a nagy paraszttól, holott ez voltaképen egy durva ember volt csak, kivel lehetett beszélni. Mindamellert Irén nagy aggodalommal telt el e lépés iránt s még nagyobb bajnak vélte, meg nem tenni e lépést, mert akkor azután az öregnek jogos okot ad a haragra.

Sebestyén hiven követte napi szokásait Poncet bácsinál s pantomimikus szerelméhez hiven semmiféle magyarázatot sem nyújtott az ünnepélyen tanusított magaviseletéről s ilyent nem is követeltek tőle.

Izabella elmesélte neki, hogy miképp nyerte meg atyja kegyét, miképp énekelte el kedvencz dalait s hogy az öreg meghívta őt, hogy látogassa meg s ő a meghívást Irénre is kiterjesztette.

(Folyt. köv.)

Vizállás.

	— okt. 27.		— okt. 28.	
	Méter.	0 felett	Méter.	0 felett
M.-Sziget . . .	2.00	—	0.24	—
Szatmár . . .	1.46	—	2.04	—
Tokaj	1.72	—	2.80	—
Szolnok . . .	1.36	—	1.68	—
Szeged	0.68	—	1.18	—
T.-Becse . . .	—	—	0.23	—
Csongrád . . .	0.40	—	0.95	—
Gyoma	1.66	—	2.09	—
Námény	2.65	—	5.10	—
Arad	—	0.52	—	0.49

Felelős szerkesztő: KULINYI ZSIGMOND.

Kiadó tulajdonos: BÁBA SÁNCOR.

Nyilttér.

Ma szombaton, október hó 29-én

a Fiume kávéházban

nagy zeneestélyt

tart

Murka Gáspár zenekara.

Kezdedete 7 órakor.

Jó italokról s pontos kiszolgálásról gondoskodik

Szende Adolf

kávés.

A KOLERA

járvány alkalmával a

MOHAI

ÁGNES

FORRÁS

hazánk ezen kitünő szénsavtartalmu dus savanyu-
vizünket, mely számos előkelő budapesti orvos-
tanár urak által javalva van, mint asztali vizet
óvszerűl a nagyérdemű közönségnek a leg-
melegebben ajánljuk 754-3

a forrás igazgatóság.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszer-
kereskedésben és vendéglőben.

23,778/1892. szám.

814-2-1

Hirdetmény.

Szeged város tulajdonát képező 12 darab szol-
gálat képes igás ló f. évi november hó 2-ik napján
d. e. 9 órakor a Mars-téren levő lópiácson megtar-

tandó nyilvános szóbeli árverésen azonnali készpénz
fizetés mellett elárvereztetni fog.

Miről az érdekeltek értesítettnek.

Szeged szab. kir. város tanácsának 1892. évi
október hó 27-én tartott üléséből.

Pálffy Ferencz,
polgármester.

Lágy, fehér bőrt

ifjúkori arczsint biztosan nyerhető,

szepők

okvetlen eloszolnak, ha a Bergmann és társától Drezdában
készült

Bergmann-féle Liliomtej-szappan

mindennap használtatik. 1 darab ára 50 kr.

Kapható: Barcsay Károly, dr. Hibay György.
Vajda Imre és társa és Bokor A., Szántó József urak
gyógyszertárában.

Raktárnoki állást

keres egy fiatal ember, ki jelenleg egy sze-
gedi gyárban alkalmazva van.

Magyarul, németül és szerbül írni és be-
szélni tud.

Szíves ajánlatok A. F. czim alatt poste-
restante Szegeden kéretnek. 813-3-1

Csakis a világhírű CZIGARETTAPAPIROST használjátok.

Les Dernières Cartouches jeggyel

BRAUNTSEIN FRÈRES párisi

gyárából, 65., Boulevard Exelmans

Ezen gyártmány a papiripar diadala és a cigarettapapiros
eszményképe.

288-25-14

Ezen cigarettapapiros és cigarettahüvely gyári raktára:

Bécs I., Schottenring 25.

Valódi francia „LES DERNIÈRES CARTOUCHES“ cigarettapapirunk, vala-
mint a valódi francia cigarettahüvelyek a „Les Dernières Cartouches“ papir-
ból Szegeden és környékén minden noringbergi nagykereskedésben, ugyszintén az
összes magy. kir. dohánytözsdékben kaphatók.

9480/1892. tk. sz.

812-1-1

Árverési hirdetményi kivonat.

A szegedi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár
végrehajtónak Csóti Pál végrehajtást szenvedő elleni 14 frt 62 $\frac{1}{2}$ kr. tőke köve-
telés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szegedi kir. törvényszék területén levő
Szeged város határában fekvő, a szegedi 7386. sz. tjkvben + 13,029. hrsz. szőlőre
136 frt, a + 34,197. hrsz. szőlőre 41 frt, a + 34,207. hrsz. szántóra 72 frt, a +
34,264. hrsz. a. szántóra 31 frt, a + 34,265. hrsz. szántóra 75 frt, a + 34,269.
hrsz. szántóra 44 frt, a szegedi 13,796 sz. tjkvben + 34, 267 hrsz. szántóra 71 frt,
a szegedi 2619. sz. tjkvben + 34,266 hrsz. szántónak végrehajtást szenvedőt illető
felelő részére s illetőleg az 1881. 60. t.-cz. 156. § a. pontja alapján az egészre
29 frt. ezennel medállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a
fentebb megjelölt ingatlanok az 1892 évi november hó 26. napján d. e. 9 órakor
a kir. törvényszék árverelő helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megál-
lapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok bec. árának 10%-át készpénzben.
vagy az 1881. 60. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. no-
vemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ova-
dékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170.
§-a értelmében bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervényt átszolgáltatni.

Szegeden. a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál 1892. évi szeptember 17-én.

Szentiványi,

kir. tszéki bíró.

Fölhivás.

Alantjegyzett társulat ezen uton is felszólítja mind-
azon kereskedőket és kereskedelmi alkalmazottakat, kik
a könyvvitelt, levelezést, kereskedelmi számtant és váltóismét elsajátítani akarják, hogy esti
tanfolyamába való belépésüket bejelenteni szives-
kedjenek.

Részletes felvilágosítás nyerhető Weisz Zsig-
mond társulati jegyző urnál (Klauzál-tér, kereske-
delmi bank.)

807-3-2

A szegedi kereskedőifjak társulata.

9480/1892. tk. sz.

812-1-1

23,300/I/92.

M. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége az 1893, esetleg az 1894. és
1895. években saját vonalai részére szükséges: csepű, faggyu, jutefonal, szurokfáklya
kőolaj, tisztító ásványolaj, hengerkenőolaj, félpárolt ásványolaj, vulkánolaj, lepárolt ás-
ványkenőolaj, tisztított kender és rézgálicz szállítást biztosítani óhajtván ez iránt nyil-
vános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi november hó 20-án déli 12 óráig nyújtandók be,
a bánatpénz pedig f. évi november hó 19-én déli 12 óráig küldendő be.

A szállítandó mennyiségek, valamint a pályázatra vonatkozó részletes feltételek
valamennyi üzletvezetőségnél megtudhatók, utóbbiak az alulirt üzletvezetőség által díj-
talanul szolgáltatnak ki, esetleg kívánatra posta útján megküldetnek.

Az általános és különleges szállítási feltételek valamennyi üzletvezetőségnél szin-
tén megtekinthetők, sőt a megállapított árnak („általános feltételek“ ára 25 kr., a „kü-
lönlegeseké“ 15 kr.) lefizetése mellett meg is szereshetők a m. kir. államvasutak igaz-
gatóságának nyomtatványtáránál (Budapest, Andrassy-ut 73., 75.)

Szeged, 1892. október hó.

Szegedi üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik.)

KATHREINER-FÉLE Kneipp-
maláta
kávé.

Csak ezen
védjeggyel
valódi.
Utánzás
tilos.

Fölülmulhatlan rótkávé.

Mindenütt kapható.

Óvakodjunk az utánzástól!

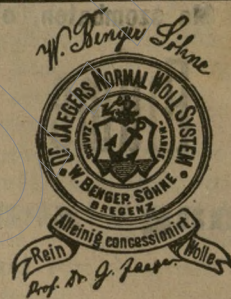

Prof. Dr. J. Jaeger

A valódi JAEGER tanár-féle Normal alsóruhákat,

melyek mindegyike saját keze-aláírásával van ellátva,
eredeti gyári árban kizárólagosan
kapható:

798-3-2

KRAUSZ M. ÁRUHÁZÁBAN.

Magyar királyi államvasutak.

21,058/1892. sz.

Zágrábi üzletvezetőség

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége 1893. évi január hó 1-től 1895. évi december hó 31-ig, illetve a kőolajnál 1893. évi január hó 1-től ugyanezen évi december hó 31-ig terjedő idő alatt szükséges és alábbi táblázatban évenkénti mennyiségben kitüntetett anyagok szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

Anyag lajstrom osztály száma	Tétel	T á r g y	Egység	Szükséglet	Jegyzet.
IV.	38.	Kőolaj (petróleum)	q	1300	Mintaképp 2 üvegben egy-egy kg. beküldendő.
"	64.	Tisztítóolaj	"	60	
"	66.	II. sz. Félpárolt ásványolaj	"	100	
"	68.	IV. sz. Vulcánolaj	"	400	
"	70.	III. sz. ásvány kenőolaj	"	400	
"	57.	00 sz. I. min. Hengerolaj	"	40	
"	4.	Csepű	"	140	Mintaképp külön csomagolva 1-1 kg. beküldendő.
"	23.	Jutefonál	"	160	
"	8.	Fagygyu	"	12	
XIII.	44.	Tisztított kender	"	40	
"	164.	Rézgálicz	"	90	

A jegyzet rovatban a beküldendő minták az ajánlattal együtt, külön beküldendők.

A főnebbi táblázatban foglalt mennyiségek csak a megközelítő egy-egy évi szükségletet képezik, az üzletvezetőség tehát azon jogot tartja fenn magának, hogy a kiirt mennyiségnél 25%-al többet vagy kevesebbet is szállíttathasson.

A szállítások 129,381/91. számú általános, nemkülönb. 39,986/92., 96,212/92., 59,986/92., 40,322/92. és 94,683/92. sz. különleges szállítási feltételek alapján teljesítendők.

Az összes feltételek valamennyi üzletvezetőségnél megtekinthetők, vagy pedig nyomtatványtárunknál (Budapest, Andrassy-ut 75. sz.) is megszereshetők, fizetendő az általános feltételekért 25 kr., a különlegesért 15 kr.

Minden ajánlóról feltételezzük, hogy szállítási feltételeinket ismeri és azokat egész terjedelmükben elfogadja.

Az üzletvezetőség fentartja magának azon jogot, hogy addig is, míg az ajánlatok fölött döntőleg határoz, tehát már az ajánlat benyújtásának napjától kezdve, az illető ajánlónál az ajánlati árban megrendeléseket tehesen, mely megrendelések teljesítendők anélkül, hogy ebből kifolyólag a szállító az anyagok szállításának átengedését követelhetné.

Az ajánlatban kétséget kizárólag megnevezendő azon termelési hely vagy gyár, ahol az ajánlott anyag készítettik avagy termeltetik, hogy az üzletvezetőség erről magának esetleg meggyőződést szerezhessen.

Azon czégek, melyek velünk szállítási viszonyban eddig még nem állottak, szállítóképességüket és megbízhatóságukat igazoló keresk. kamarai bizonyítványt az ajánlathoz csatolni tartoznak.

Minden szállító köteles a munkaképtelenné vált vagy elhalt és nyugdíjra még nem jogosított államvasuti alkalmazottak nemkülönb. azok családtagjai segélyezésére létesített alaphoz a szállítás után érdembe hozott összegnek 10/100 (egy tized százalékaival) vagyis 1000 forint után egy forinttal hozzájárulni, mely járuléka a számlák kifizetésekor fog levonni.

Az 50 kros bélyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve és ezen külczimmel: „Ajánlat 21,058/92. számhoz“ 1892. november hó 15-én déli 12 óráig az üzletvezetőség I. osztályánál benyújtandók vagy postán beküldendők.

Az ajánlattevők ajánlataikkal az eldöntésig szóban maradnak.

Az ajánlott mennyiség értékének megfelelő 5% készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban 1892. évi november hó 14-ig déli 12 óráig zágrábi gyűjtőpénztárunknál bánat gyanánt leteendő. — Az ajánlatban ennek megtörténte felemlítendő.

Az egységárak tisztán és olvashatóan számban és szóval kifejezve, bér- és vámentve az üzletvezetőség, illetve a m. kir. államvasutak vonalainak valamely, az ajánlatban határozottan megnevezendő állomására teendő.

Az anyagok az időnként megrendelésekhez képest részletekben lesznek szállítandók.

A feltételektől eltérő ajánlatok, továbbá olyanok, melyek nem a kitűzött határidőben érkeznek vagy távirafilag tételnek végre olyanok, melyek javításokat vagy vakarásokat tüntetnek fel, és amelyekre a bánatpénz le nem tétel, figyelembe vétetni nem fognak.

Az üzletvezetőség fentartja magának a jogot, hogy az ajánlók között tekintet nélkül az árra — szabadon választhasson, továbbá, hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmenyiséget is átengedhessen oly formán, hogy az ily részbeni szállítást is elfogadni kötelezettek, hacsak ajánlatukban ennek ellenkezőjét ki nem kötötték és végre hogy a cél elérésére más intézkedést tehesen.

Zágráb, 1892. október hó 8-án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomat nem díjaztatik.)